

[Skatteministeren]

I forlængelse af regeringens vandmiljø-handlingsplan skal der fastsættes regler om udledning af kvælstoffer og fosfor fra industri og dambrug. Det medfører, at industri og dambrug skal investere i bl.a. spildevandsanlæg. Der vil i et senere lovforslag blive åbnet mulighed for, at virksomhederne kan straks-afskrive disse investeringer. En sådan ordning er allerede indført inden for landbruget. På den måde vil kravene efter vandmiljøhandlingsplanen blive mindre belastende for virksomhederne.

Der skal ikke alene gennemføres lettelser på skatteområdet, men også på afgiftsområdet. Lettelserne på afgiftsområdet kræver dog ikke nogen lovændring. Der er efter de gældende regler ikke moms på eksport. En række eksportvirksomheder skal derfor have godtgjort betalt indgående moms. I dag er der en ordning med forskudsvis betaling af eksportmoms. En del eksportvirksomheder kan dog efter de gældende regler ikke få fordel af den forskudsvis udbetaling af eksportmoms. Det skyldes, at deres skyldige moms fra hjemmemarkedsomsætningen overstiger deres eksportmoms. Dertil kommer, at en række af de virksomheder, som allerede er under ordningen for eksportmoms, får modregnet den skyldige moms for omsætningen på hjemmemarkedet i eksportmomsen. Der vil derfor på momsområdet blive etableret en ordning, så der generelt gives adgang til, at virksomhedernes eksportafdelinger udskilles under et selvstændigt momsnummer og derfor kan få fuld forskudsudbetaling af eksportmoms. Den nye ordning på momsområdet vil medføre, at alle virksomheder får mulighed for fuld forskudsudbetaling af eksportmoms.

Forslagene forventes ikke at medføre særlige, mærkbare administrative problemer.

Det er forbundet med betydelig usikkerhed at skønne over de provenutab, der følger af forslagene. Det samlede provenutab forventes at ligge i størrelsesordenen 2-3 mia. kr. Heraf vil staten bære $1\frac{3}{4}$ -2,5 mia. kr., hvoraf $\frac{3}{4}$ -1 mia. kr. vil følge af ændringerne på momsområdet.

De forslag, der angår virksomheder, skal have virkning fra og med indkomståret 1988. De forslag, der angår lønmodtagere, skal have virkning fra og med 1. januar 1988.

Sundhedsministeren (Agnete Laustsen):

Jeg skal hermed tillade mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige love om Færøernes sundhedsvæsen. (Ændring af regler om finansiering og refusion).

(Lovforslag nr. L 9).

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre på sundhedsområdet. (Omlægning af statsrefusioner m.v. til bloktilskud).

(Lovforslag nr. L 10).

Forslagene er et led i en række lovforslag, som har til formål at føre aftalen mellem regeringen og Færøernes landsstyre om en tilskudsreform ud i livet.

På sundhedsområdet betyder aftalen, at de gældende tilskuds- og refusionsordninger skal erstattes af et bloktilskud.

I forslaget om tilskud til hjemmestyret foreslås, at der årligt ydes hjemmestyret et bloktilskud på knap 177 mill. kr. til dækning af udgifterne på sundhedsområdet.

I lovforslaget om ændring af forskellige love på sundhedsområdet foreslås i konsekvens af det førstnævnte lovforslag, at finansieringsbestemmelserne i lov for Færøerne om sygehusvæsenet, lov for Færøerne om den offentlige sygeforsikring og lov for Færøerne om bekæmpelse af kønssygdomme ophæves.

Fra færøsk side har man under forhandlingerne om tilskudsreformen udtrykt ønske om, at hjemmestyret i videst muligt omfang selv får mulighed for at fastsætte regler for sundhedsvæsenet på Færøerne.

Dette ønske er i lovforslaget imødekommet på to måder.

For det første stilles der forslag om, at den kompetence, som sundhedsministeren efter lovgivningen har til at fastsætte nærmere regler for sundhedsvæsenet, overføres til hjemmestyret.

For det andet foreslås, at Lagtinget efter forhandling får mulighed for at lovgive om de opgaver, der er omfattet af tilskudsreformen. Til den færøske sygehuslov og sygeforsikringslov stilles der således forslag om, at sundhedsministeren bemyndiges til at ophæve bestemmelser i disse love i takt med, at Lagtinget fastsætter regler, som kan erstatte de regler, der er fastsat fra dansk side.

På Færøerne - såvel i landsstyret som i Lagtinget - er der fuld opbakning bag tilskudsreformen og de hertil knyttede lovforslag.

[Sundhedsministeren]

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene og disses bemærkninger, skal jeg anbefale lovforslagene til Folketingets velvillige behandling.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Hermed tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre på undervisningsområdet. (Omlægning af statsrefusioner m.v. til bloktilskud).

(Lovforslag nr. L 13).

Forslag til lov om ændring af forskellige love om Færøernes undervisningsvæsen. (Ændring af regler om finansiering og refusion).

(Lovforslag nr. L 14).

Fremsættelsen af lovforslagene er et led i opfyldelsen af en aftale af 9. marts 1987 mellem regeringen og Færøernes landsstyre vedrørende tilskudsreform. Som led i aftalens opfyldelse fremsættes samtidig tilsvarende lovforslag for sundhedsområdet og det sociale område.

Lovforslagene er vedtaget af Færøernes Lagting.

Aftalen om tilskudsreformen blev indgået, idet der var enighed mellem regeringen og landsstyret om, at det nuværende system er behæftet med svagheder. Specielt kan fremhæves, at der i en række tilfælde ikke er sammenfald mellem den disponerende og den økonomisk ansvarlige myndighed, og at systemet er administrativt besværligt.

Endvidere har landsstyret fundet, at det nuværende tilskudssystem på en række områder lægger urimelige restriktioner på hjemmestyrets dispositionsmuligheder.

Regeringen har samtidig den opfattelse, at det nuværende system giver dobbeltdækning, idet der også betales refusion af de efterhånden betydelige færøske indførselsafgifter, der betales til landskassen.

Refusionssystemet har endvidere givet anledning til problemer i forhold til de i 1983 gennemførte ændringer i det statslige budget- og bevillingssystem, hvorefter merudgifter, der ikke umiddelbart kan afholdes inden for et ministeriums totalramme, forudsætter kompenserende besparelser. Med afskaffelsen af den automatiske pris- og lønregulering må det antages, at disse problemer vil vokse.

Sigtet med lovforslagene er således dels at skabe bedre overensstemmelse mellem beslutningskompetencen og det økonomiske ansvar på Færøerne, dels at give de færøske myndigheder større dispositionsfrihed.

For undervisningsområdet er der tale om en omlægning af de eksisterende tilskud (refusioner) med visse reguleringer til et samlet bloktilskud. Ifølge aftalen skal bloktilskuddet årligt reguleres med den samme procent, der gennemsnitlig anvendes ved reguleringen af det samlede statslige udgiftsbudget. Tilskuddet reguleres således for inflationsudviklingen, men friholdes for eventuelle dispositionsbegrænsninger.

Bloktilskuddet omfatter drifts- og anlægsudgifter til folkeskolen og erhvervsskolerne, driftsudgifter til friskoler, fritidsundervisning og Færøernes Seminarium samt uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende ved uddannelsesinstitutioner på Færøerne.

Ved de gældende ordninger ydes procentrefusionerne og tilskuddene på grundlag af månedlige opgørelser eller opgørelser ved regnskabsårets slutning. Statens Uddannelsesstøtte udbetales dog i de fleste tilfælde direkte til de studerende. Det foreslås, at udbetalingen af bloktilskuddet sker ved, at beløbet månedvis overføres direkte til Færøernes landskasse uden indberetning af refusionsgrundlag. Omlægningen af tilskuddet vil som følge heraf forenkle tilskudsadministrationen betydeligt for både Undervisningsministeriet, rigsombudet og hjemmestyret.

Undervisningsministeriets tilskud/refusioner til såvel drift som anlæg til det færøske undervisningsvæsen er hidtil ydet med hjemmel i en række forskellige bestemmelser. For de flestes vedkommende findes hjemmelen udelukkende i de årlige finanslove eller i bestemmelser, der kan ophæves ved forhandling med Færøernes hjemmestyre.

På enkelte områder er det imidlertid nødvendigt at ændre gældende lovbestemmelser som følge af tilskudsreformen.

I lov om tjenestemænd m.fl. i folkeskolen på Færøerne foreslås refusionsbestemmelsen ophævet for så vidt angår tjenestemandslønningerne. For så vidt angår tjenestemandspensionerne foreslås indsat en bemyndigelse til efter forhandling med landsstyret og Finansministeriet at ophæve refusionsbestemmelsen.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Endvidere har landsstyret under forhandlingerne om tilskudsreformen fremsat ønske om, at Lagtinget for fremtiden fastsætter det nærmere regelgrundlag på alle de områder, der vil blive finansieret ved bloktilskud. Det økonomiske ansvar for udgifterne overføres hermed til Færøerne. Ved en række rammelove fra 1979 er der allerede på de fleste områder inden for undervisningsvæsenet givet Lagtinget mulighed for selv at fastsætte regelgrundlaget. Dette gælder imidlertid ikke reglerne om lærerne i folkeskolen på Færøerne, og det foreslås derfor, at undervisningsministeren bemyndiges til at ophæve regler i lov om tjenestemænd m.fl. i folkeskolen på Færøerne, hvorved der gives mulighed for omlægning af regelfastsættelsen.

I lov om Statens Uddannelsesstøtte foreslås det at ophæve de særlige regler om uddannelsesstøtte til uddannelsessøgende på Færøerne under 18 år, hvis undervisningspligt er ophørt. Endvidere foreslås indsat en bestemmelse om, at loven ikke finder anvendelse for uddannelsessøgende ved uddannelsesinstitutioner på Færøerne, idet støtten til disse uddannelsessøgende skal administreres af det færøske hjemmestyre efter regler, der fastsættes af Lagtinget.

Som en konsekvens af tilskudsreformen for Færøernes Seminariums vedkommende vil der blive taget skridt til at overføre seminariets bygninger i den stand, de er i, til hjemmestyret og til at give tilbud til statstjenestemændene ved seminariet om ansættelse som færøske tjenestemænd.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagene med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale forslagene til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslag nr. L 12).

Forslaget, der omfatter i alt 585 personer, er udarbejdet efter de samme retningslinjer, som blev fulgt ved gennemførelsen af de 3 indfødsretslove i folketingsåret 1986-87.

I lighed med tidligere år er det min hensigt senere i folketingsåret at fremsætte forslag om meddelelse af dansk indfødsret til yderligere et antal personer.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje Folketings velvillige og hurtige behandling.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Jeg skal hermed tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ydelser fra sociale fonde).

(Lovforslag nr. L 15).

Lovforslaget går ud på at fritage visse mindre ydelser, der udbetales af godkendte fonde til sociale formål og til sygdomsbekæmpelse og sygdomsforebyggende formål, for beskatning hos modtageren. Skattefriheden medfører, at de uddelende organisationer fritages for oplysningspligt vedrørende disse skattefrie ydelser. Socialministeren vil senere fremsætte forslag om, at disse ydelser ikke skal modregnes i kontanthjælp, der ydes efter bistandsloven.

Efter forslaget skal foreninger og fonde m.v., der foretager uddelinger til sociale formål og sygdomsbekæmpelse m.v., kunne søge socialministeren om godkendelse til at foretage skattefrie uddelinger. De godkendte organisationer vil kunne uddele skattefrie ydelser på op til 8.000 kr. årligt pr. modtager. Hvis en person modtager mere end 8.000 kr. på et år fra den pågældende organisation, vil det overskydende beløb blive beskattet efter de almindelige regler. De ydelser, der efter forslaget skal være skattefrie for modtageren, fritages samtidig for oplysningspligten efter skattekontrollovens § 7 B, idet der ikke er oplysningspligt for skattefrie ydelser. Herved opnås en administrativ lettelse hos de organisationer, der uddeler de skattefrie ydelser, ligesom modtageren sikres anonymitet over for det offentlige.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til Folketingets velvillige behandling.

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Hermed tillader jeg mig for det høje Folketing at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Fri proces og retshjælp).

(Lovforslag nr. L 16).

Lovforslaget har til formål fra den 1. januar 1988 at gennemføre væsentlige forbedringer